

Røssåga / Toven reinbeitedistrikt
v/ Helge Anti
Bryggfjelldal
8646 KORGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av kongeørn - Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt

Fylkesmannen viser til søknad av 13. mai 2019 fra Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt v/ Helge Anti om skadefelling av kongeørn. Viser også til flere telefonsamtaler med Helge Anti og Nils Mathis Anti de siste dagene, senest på kvelden den 22. mai. Fylkesmannen ga per telefon og e-post den 22. mai kl 21:30 tillatelse til skadefelling av en kongeørn i kalvingslandet til Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt. Dette er en skriftlig bekreftelse på gitt tillatelse.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt tillatelse til skadefelling av en (1) kongeørn i deler av Hemnes kommune. Tillatelsen gjelder med tilhørende vilkår nederst i dette brevet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 12.

Rovviltforskriften § 12 (Skadefelling av kongeørn)

Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd b). Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.

Kommentarene til rovviltforskriften § 12

Fylkesmannen har ansvaret for forvaltningen av kongeørn. Felling av kongeørn har hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b), og fellingsvedtak kan fattes gjennom enkeltvedtak i akutte saker der det voldes vesentlig skade på bufe eller tamrein. For felling av kongeørn er det et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Bestanden av kongeørn i landet antas å utnytte sitt potensiale fullt ut gjennom dagens bestandsutbredelse og antall. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til

fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.

Selv om myndigheten til å fatte vedtak om felling er gitt direkte til fylkesmannen, er dette ikke til hinder for at rowiltnemnden i sin regionale forvaltningsplan innarbeider kongeørn. På denne måten kan nemnden ha en helhetlig innfallsvinkel til de arter som omfattes av denne forskrift, blant annet gjennom prioritering av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, og legge til rette for at fylkesmannens vedtaksmyndighet nyttes i tråd med nemndens prioriteringer og anbefalte geografiske differensiering av virkemidler.

Kongeørnbestanden

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig jf. naturmangfoldloven § 8.

Kongeørn er oppført i kategorien livskraftig (LC) i artsdatabankens rødliste for arter. Artsdatabanken anslår at det er i overkant av 2000 reproduserende individ i Norge, og bestanden antas å være stabil. Kongeørna er ikke jaktbar, og rowiltforskriften stiller vilkår som gjør at det gis svært få fellingstillatelser.

I NINA rapport 1158, *Estimering av antall hekkende par kongeørn basert på kjent forekomst i Norge for perioden 2010–2014*, er populasjonen estimert til 963 (652–1139) hekkende par i perioden 2010–2014. Dette estimatet bygger kun på kjent forekomst av kongeørn fra Rovbase og inkluderer ikke en vurdering av bestanden i tomme arealer, dvs. arealer hvor det ikke er kjent forekomst av kongeørn, enten som følge av mangelfull kartlegging, mangelfullt datagrunnlag i Rovbase eller at områdene er reelt tomme for kongeørnterritorier. Estimater for okkuperte kongeørnterritorier med øvre og nedre 95 % konfidensintervall i Nordland for perioden 2010–2014 er 117 (84–138).

NINA skriver at Nordland er et av de desidert viktigste fylkene for den norske kongeørnpopulasjonen. Med sin store utstrekning kan det her finnes mange potensielle områder hvor det er aktive kongeørnterritorier som ikke er kjent. Strann (2009) antyder at sørlige deler av fylket har vært dårligere kartlagt enn nordlige deler. Sammen med Troms huser fylket en betydelig del av den norske kongeørnpopulasjonen og en intensivert kartlegging av ekstensivområdene vil styrke fremtidige estimater.

Fylkesmannen har vurdert beslutningsgrunnlaget som godt.

Det er ingen åpning i regelverket for bestandsregulerende felling av kongeørn. Det kan heller ikke gis tillatelse til felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader. Kongeørn forårsaker størst tap for reindriften i kalvingstiden, da er det ofte vanskelig å forebygge skader. Felling i denne tiden på året er problematisk da det er hekketid for kongeørn. I følge kommentarer til rowiltforskriften § 12 skal

en eventuell iverksetting av felling følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven. Dette gjør at voksne individer som kan ha avhengig avkom bør unntas fra en evt. fellingstillatelse.

Naturmangfoldloven § 10 sier at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Fylkesmannen mener den samlede påvirkningen på økosystemet ved å ta ut én kongeørn ikke er stor. Bestanden er livskraftig. Fylkesmannen mener kongeørnbestanden både lokalt og regionalt er stor nok til at skadefelling ikke vil være en trussel for bestanden.

Dersom beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, kommer naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) til anvendelse. Beslutningsgrunnlaget blir vurdert som godt, føre-var-prinsippet blir dermed ikke tillagt vesentlig vekt.

Naturmangfoldloven §§ 11 og 12 er vurdert som ikke relevante i denne sammenheng, da dette gjelder tillatelse til skadefelling av kongeørn, innenfor rammene til rowiltforskriften § 12.

Søknaden

Reinbeitedistriktet søker om skadefelling av kongeørn på grunn av tap av reinkalver i kalvingslandet, i området mellom Bleikvatnet og Leirskardal i Hemnes kommune. De viser til at det er dokumentert 15-20 reinkalver drept av kongeørn i området, og de er helt sikker på hvilken ørn det er som er predatoren. I telefonsamtaler har de opplyst at det er to kongeørner i området, hvorav en som er lett å kjenne igjen med «drivhvite felt under vingene». Det er denne de mener tar mest rein.

Fylkesmannens vurdering

Statens naturoppsyn har undersøkt 22 kadaver av rein i det aktuelle området denne våren. Kadavrene er funnet i perioden 30. april – 22. mai. SNO har vurdert disse til følgende:

- 16 reinkalv påvist drept av kongeørn
- 5 reinkalv med ukjent dødsårsak
- 1 voksen simle død pga. ulykke

Akutt og vesentlig skade

Fylkesmannen vurderer at omfanget av påviste tap og konsentrasjonen av tap til et begrenset område tilsier at forskriftens vilkår om at det må være snakk om en akutt sak med vesentlig skade på bufe eller tamrein, er oppfylt. I denne situasjonen er omfanget og konsentrasjonen av påviste tap av reinkalv til kongeørn betydelig større enn hva vi har registrert i Nordland tidligere år, jf. data i Rovbase.

Felling skal rettes mot bestemte individer som volder skade

Søker viser til at de største skadene er forårsaket av ett bestemt individ som de mener er lett å kjenne igjen. De viser til at det er to kongeørner i området, hvorav en som er lett å kjenne igjen med «drivhvite felt under vingene». Det er denne de mener tar mest rein.

Fylkesmannen utelukker ikke at de påviste skadene kan være forårsaket av mer enn ett individ, men vi finner ikke grunn til å trekke i tvil reineiernes vurderinger om at ett konkret identifisert individ av ung kongeørn er den som forårsaker de største skadene.

Ved å stille vilkår om at det er den konkrete unge kongeørna som kan felles, reduseres faren for å felle eventuelle hekkende individer. Det er imidlertid vanskelig å 100 % utelukke at dette individet er

hekkende, da hvite tegninger som er karakteristiske for unge fugler, også kan forekomme blant noe eldre individer.

Felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom

Ved å begrense fellingsforsøk til område og tidsperiode hvor det pågår kalving vurderer vi at dette vilkåret er oppfylt.

Formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte

Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap av reinkalver til kongeørn i forbindelse med kalvinga. Fylkesmannen har bevilget FKT-midler til intensiv gjeting og tilleggsfôring i området for å bidra til at reiene har best mulig oversikt over området og kalvende rein. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler for ytterligere intensiv gjeting i forbindelse med den pågående skadesituasjonen. Videre har reiene forsøkt å la noen kalver bli liggende igjen i området i stedet for å ta de med for obduksjon av SNO, for å se om kongeørna på den måten lar være å ta nye kalver. Reiene mener at disse tiltakene ikke i tilstrekkelig grad forebygger tap. Funn av nye kadaver påvist drept av kongeørn underbygger reienes vurderinger.

Konklusjon

Fylkesmannen vurderer at forskriftens vilkår for å kunne iverksette skadefelling er oppfylt. Med et så omfattende påvist tap til kongeørn i et begrenset tidsrom som i dette tilfellet, vurderer vi at hensyn til dyrevelferd og næringsutøvelse må tillegges stor vekt. Vi vurderer at det i denne saken ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn forsøk på skadefelling.

Vilkår knyttet til vedtaket

1. Felling gjelder kun for ett konkret individ av kongeørn som reindriften per telefon med Fylkesmannen og i søknad om skadefelling har pekt ut som det individet som volder størst skade. Dette individet beskrives av reindriften som lett å kjenne igjen, med «drivhvite felt under vingene». Det er krav om at person som gjennomfører felling har tilstrekkelig kompetanse til å skille ut det aktuelle individet under fellingsforsøk.
2. Fellingsforsøk skal kun gjennomføres i direkte tilknytning til funn av nydrept reinkalv i fellingsområdet hvor reindriften med overveiende sannsynlighet vurderer at skadegjørende individ har drept kalven. Det er ikke krav om at SNO på forhånd har undersøkt det aktuelle kadaveret som fellingsforsøk gjennomføres i tilknytning til.
3. Fellingsperiode: Fra og med 22. mai 2019 kl 21:30 til og med 31. mai kl 24:00.
4. Fellingsområde: Kalvingsområde mellom Leirskarddalen og Bleikvatnet i Hemnes kommune.
5. Fellingsforsøk skal gjennomføres av Nils Mathis Anti, reieneier i Røssåga/Toven reinbeitedistrikt.
6. Fellingsforsøk skal utøves på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Forsøk på felling og felling skal utøves på en slik måte at ørna ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker, rein, sau eller andre dyr.
7. Det skal brukes rifle med ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100kgm) målt på 100 meters avstand, E100. Kaliber .223 Remington kan brukes forutsatt at det brukes ammunisjon med tilstrekkelig anslagsenergi.
8. Rapportering:
  - a. Fylkesmannen skal holdes orientert om fellingsforsøk med daglige telefonsamtaler.
  - b. Sluttrapport fra fellingsforsøket skal sendes til Fylkesmannen i Nordland snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 15. juni 2019. Rapporten skal

inneholde en beskrivelse av fellingsinnsats, aktivitet av rowvilt og erfaringer med fellingsforsøket.

9. Utført felling skal straks meldes til Fylkesmannen på vakttelefon 47829091 og til Statens naturoppsyn.
10. Dersom ørn såres under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter uten opphold å melde fra til Fylkesmannen, kommunen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør hvordan dette skal håndteres videre.
11. Felt ørn skal ivaretas og håndteres på en slik måte at skrotten ikke ødelegges eller forringes unødige. Felt ørn tilhører viltfondet.
12. Fylkesmannen i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreningen Våre Rovdyr
Hemnes kommune
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland politidistrikt
Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
Nordland Sau og Geit
Norges Naturvernforbund – Nordland
Norsk Ornitologisk Forening
Rovviltnemnda i Nordland
Statens naturoppsyn

Røssåga / Toven reinbeitedistrikt
v/ Helge Anti
Bryggfjelldal
8646 KORGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2019 - Røssåga/Toven reinbeitedistrikt

Fylkesmannen viser til søknad av 10. mai 2019 fra Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt v/ Helge Anti om tilskudd til intensiv gjeting av rein. Viser også til flere telefonsamtaler med Helge Anti og Nils Mathis Anti, senest på kvelden den 22. mai. Fylkesmannen ga per telefon den 10. mai muntlig lovnad om tilskudd på kr 10 000,- til intensiv gjeting av rein for å forebygge tap til kongeørn. Dette brevet er en skriftlig bekreftelse på muntlig tilsagn om midler, samt en vurdering av ønske fra reindriftra om ytterligere midler på grunn av en vedvarende tapssituasjon. Vi viser også til vårt vedtak av 23. mai om tillatelse til skadefelling av en kongeørn i kalvingslandet til Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på inntil kr 20 000,- til Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt. Midlene skal gå til å intensivere tilsyn/gjeting av rein i perioden 10. til 31. mai 2019 i forbindelse med tap til kongeørn mellom Leirskarddalen og Bleikvatnet i Hemnes kommune.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Reinbeitedistriktet har i løpet av kalvingsperioden funnet flere reinkalver påvist drept av kongeørn. Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap til kongeørn i kalvingsland. I vår er det påvist et stort antall kalv drept av kongeørn i et avgrenset område og tidsrom – betydelig større enn hva som i følge Rovbase er registrert tidligere i Nordland. Fylkesmannen ga tillatelse til skadefelling av ett konkret individ av kongeørn i vedtak av 23. mai. Dett er fellingsforsøk som reindriftra selv kan forsøke dersom de finner nydrept kalv som det kan posteres ved. Vi vurderer at det er riktig å kombinere en slik form for skadefelling med tilskudd til intensiv gjeting.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Det skal sendes inn rapport innen 1. august 2019. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Mattilsynet Region nord
Statens naturoppsyn Nordland

VIK BEITELAG SA
c/o Ingvar Ramsvik Breimo
8250 ROGNAN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Svar på søknad om akutte tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader - Vik beitelag - Saltdal

Fylkesmannen viser til elektronisk søknad av 28. mai 2019 fra Vik beitelag om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av tap av lam til kongeørn. Vi viser også til telefonsamtale med Ingvar Ramsvik samme dag. Videre viser vi til e-post til beitelaget den 31. mai hvor vi ga tilsagn om inntil kr 15 000,- til ekstraordinært tilsyn. Dette brevet er en bekreftelse på tilsagn gitt per e-post.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 15 000,- til Vik beitelag i Saltdal kommune for perioden 31. mai – 10. juni 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- *Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)*
- *Standard satser:*
  - *Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15.000,- for en 10 dagers periode*
  - *Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10.000,- for en 10 dagers periode*
- *Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.*

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Beitelaget mistenker at det tapes lam til kongeørn i den første perioden etter beiteslipp, og at det er vanskelig å gardere seg mot slike tap. Det søkes om tilskudd til å finansiere ekstra tilsyn av beitebrukerne, med begrunnelse at tilstedeværelse vil forhindre en del tap, og kanskje avdekke kadaver. Det vises spesielt til et åpent område – Berrimyra – midt i Viklia, hvor man over år har erfart at kongeørn tar lam. Per telefon er det opplyst at det er observert at kongeørn har tatt med seg ett lam, samt at det ut fra søyenes kodemerking mangler noen lam.

Det er ifølge Rovbase per 31. mai ikke påvist tap av sau til fredet rovvilt i Vik beitelag i år. Siste påviste tap til kongeørn er fra 2015. Fylkesmannen vurderer at det ikke foreligger noen kjent akutt tapssituasjon i samsvar med definisjonen i forvaltningsplanen. Med bakgrunn i opplysningene i søknaden, samt tapsomfanget i området de siste årene, vurderer vi likevel, under noe tvil, at det er riktig å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. august. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Saltdal kommune
Mattilsynet
Statens naturoppsyn

EVENES OG TJELDSUND BEITELAG
Tårstadveien 25
8535 TÅRSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2019 - Evenes og Tjeldsund beitelag

Fylkesmannen viser til elektronisk søknad av 6. juni 2019 fra Evenes og Tjeldsund beitelag om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av tap av sau til bjørn. Vi viser også til telefonsamtale med Birgitte Rørvik Bruun 5. og 6. juni.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 20 000,- til Evenes og Tjeldsund beitelag for perioden 5. juni – 20. juni 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner:
«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,*
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

På kvelden den 5. juni ble det påvist tap av sau til bjørn i grenseområdene mellom Evenes og Skånland kommuner. I forkant av dette var det observert bjørnespor i nærliggende fjellområde. Beitenæringene i området har søkt Fylkesmannen i Troms og Finnmark om skadefelling av bjørn.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark har i samråd med Fylkesmannen i Nordland vurdert at det er aktuelt å iverksette skadefellingsforsøk på bjørn i området, og følger dette opp videre.

For å få oversikt over situasjonen og forsøke å forebygge tap, vurderer vi at det parallelt med at det arbeides med å organisere fellingsforsøk i området, er riktig å gi tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet i området. Det er et vilkår at beitelaget koordinerer tilsynet med fellingsleder for å ivareta HMS-hensyn og slik at tilsyn og skadefellingspersonell ikke går i veien for hverandre. God dialog og informasjonsflyt mellom beitebrukere/tilsynspersonell og fellingslag er også viktig for at sjansen for en vellykket felling skal være størst mulig.

Vilkår for tilskuddet

- Dersom det pågår skadefellingsforsøk samtidig som det gjennomføres tilsyn, skal beitelaget koordinere tilsynet med fellingsleder for å ivareta HMS-hensyn og slik at tilsyn og skadefellingspersonell ikke går i veien for hverandre.
- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. august. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Evenes kommune
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Mattilsynet
Statens naturoppsyn
Tjeldsund kommune

SALTFJELLET REINBEITEDISTRIKT
Lønsdal
8255 RØKLAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Svar på søknad om kortvarig intensivt tilsyn av rein - Saltfjellet reinbeitedistrikt

Fylkesmannen viser til elektronisk søknad av 21. juni 2019 fra Saltfjellet reinbeitedistrikt om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn i perioden 06.06.2019 - 30.06.2019 på grunn av ørn i reinflokken under kalving.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland avslår deres søknad om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn i perioden 06.06.2019 - 30.06.2019.

**Bak
gru
nn**

og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Dere søker om tilskudd for perioden 6. – 30. juni 2019 og søknaden er sendt inn helt mot slutten av denne tidsperioden. I følge Rovbase er det ikke påvist tap av rein til fredet rovvilt i Saltfjellet reinbeitedistrikt i denne perioden. I løpet av mai måned er det påvist fire tap til jerv og to til kongeørn i distriktet.

Dere skriver at søknad skulle sendes inn for to uker siden, men at dere ble plaget med å logge inn i søknadssenteret. Per Guttorm Kuhmunen og Per Ole Oskal var i kontakt med oss i starten av juni angående muligheten for å sende inn søknad om akuttmidler, hvor vi ga tilbakemelding om at vi etter mottatt søknad ville vurdere saken, og at evt. søknad fortrinnsvis burde sendes inn av distriktet siden flere siidaandeler i stor grad var i samme område.

Med bakgrunn i at søknad er sendt inn helt mot slutten av ønsket tilsynsperiode og at det ikke er påvist tap til fredet rovvilt i den aktuelle perioden, vurderer vi at det er riktig å avslå søknaden. Dersom man opplever tekniske problemer med søknadssenteret kan foreløpig søknad fremmes per e-post etter at saken er drøftet med oss per telefon. Vi legger også vekt på at samtlige siidaandeler i distriktet har fått tilsagn om ordinære FKT-midler som bl.a. kan brukes til intensiv gjeting under kalvinga. I år hvor distriktet er samlet i kalvingslandet, mener vi at distriktet med fordel kan ha en koordinerende rolle i organisering av intensiv gjeting for å få best mulig nytteeffekt av tilskuddene.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kjell Eivind Madsen, 75531585

Tillatelse til skadefelling av bjørn i Kappskardet i Grane kommune

Grane kommune fikk tirsdag 16. juli 2019 kl 12.30 innvilget tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i Kappskardet i Grane kommune. Bakgrunnen for søknaden er funn av nylig drept sau. Det er konstatert at det er bjørn som har drept sauen. Søknaden ble fremmet muntlig over telefon. Dette brevet er oppfølging av tillatelse gitt muntlig og ved e-post og må ansees som et formelt vedtaksbrev.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9, tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i Kappskardet i Grane kommune etter nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet er avgrenset til Grane kommune med utgangspunkt i kadaverfunnet i Kappskardet. Se også vilkår nr 3.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én brunbjørn i tidsrommet fra og med 16. juli til og med 23. juli 2019.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som går sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at slike dyr felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
  - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn, gjerne per SMS til vakttelefon 47829091.
  - b. Kortfattet sluttrapport (fellingsinnsats, aktivitet av rovvilt og erfaringer med fellingsforsøket), samt krav om refusjon av utgifter sendes samlet til Fylkesmannen i Nordland snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen frist fastsatt i skriftlig fellingsvedtak.

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Fylkesmannen før fellingsforsøket starter.

Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og Statens naturoppsyn. Hos Fylkesmannen kan det på dagtid gis beskjed på telefon 75 53 15 00 og etter arbeidstid på Fylkesmannens vakttelefon 478 29 091.
9. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Dersom rovvilt skadeskytes, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Ved skadeskyting skal skytter uten opphold underrette Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
11. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
12. Felt rovvilt skal fremvises for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, [i henhold til instruks](#), og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Fylkesmannen.

Rovvilt som blir felt på skadefelling er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal tas vare på slik at dyrets verdi bevares. For felt bjørn inkluderer det å sikre at kjøttet kan omsettes. Om mulig veies dyret før utvomming. Frakt og oppbevaring avklares med Fylkesmannen.

13. Fylkesmannen i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Det minnes for ordens skyld om at fellingsleder har ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. Miljødirektoratet fastsatte i vedtak av 29.05.19 en felles kvote på fem betingede fellingstillatelser for bjørn innenfor rovviltregionene 6, 7 og 8. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det felt to bjørn av kvoten, så gjenværende kvote er tre bjørn.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Region 7 (Nordland) skal ha en årlig yngling av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av bjørn:

- 2.5.1 *Skadefelling i svart sone er i utgangspunktet kun aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Det skal være lavere terskel for felling av hannbjørner enn binner.*
- 2.5.2 *Dersom det på våren oppdages bjørn i kalvingsland for reindriften innenfor svart sone, eller i randsonen til svart sone, skal det i samråd med reinbeitedistriktet iverksettes avbøtende tiltak.*
- 2.5.5 *Utenfor svart sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av bjørn som forventes å gjøre skade.*

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen ble kontaktet 16. juli etter at det var funnet et fekt kadaver, et stk voksen sau, i Kappskardet i Grane. SNO bekreftet at sauene var drept av bjørn og kadaveret var ferskt. Etter noen timers søk i området ble også nytt kadaver funnet, Fylkesmannen kjenner ikke dødsårsak til dette siste kadaveret.

Etter naturmangfoldloven (nml.) § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i rapporten «Populasjonsovervåking av brunbjørn – DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2018».

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være en lav terskel for å tillate skadefelling. Fylkesmannen legger til grunn at Rovviltnemnda i Nordland med sin geografiske differensiering har forsøkt å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. Vi vil imidlertid påpeke at den arealdifferensieringen som er valgt i Nordland etter vår vurdering ikke er noen god løsning. Bestandsmålet for region 7 er ikke oppfylt da det ikke er påvist ynglende bjørn i fylket. De siste årene er det kun påvist enkelte hannbjørner i fylket. Vi er dermed avhengig av at bjørnebestanden i fylket vokser betydelig dersom bestandsmålet skal nås. De vedtatte bjørneområdene sammenfaller ikke med områder som biologisk sett ligger til rette for bjørn, og det er derfor svært liten sannsynlighet for at bestandsmålet vil kunne oppnås innenfor bjørneområdene. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av rovdyr i Nordland svært utfordrende.

Bjørnen som forårsaker skadene er mest sannsynlig en hannbjørn. Dette vurdert ut ifra DNA-analyser fra tidligere år og kjent utvandringkapasitet hos binner. Felling av en hannbjørn vil i mindre grad enn felling av en hunnbjørn påvirke Stortingets målsetting om en årlig yngling av bjørn i Nordland. Samtidig vil en praksis med lav terskel for felling av hannbjørner som oppholder seg utenfor bjørneområdene i henhold til vedtatt forvaltningsplan, redusere muligheten for å for å oppnå bestandsmålet.

«Føre-varprinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som bjørnebestanden blir utsatt for, jf. § 10.

Fylkesmannen legger til grunn at området har stor betydning som beitemark, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a, og da spesielt tidlig i beitesesongen. Nml. § 18 første ledd bokstav b slår fast at uttak av vilt kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr. Skadefelling kan iverksettes ved akutte skadesituasjoner, og hvert enkelt tilfelle skal vurderes av fylkesmennene etter rovviltforskriften § 9. I tråd med rovviltforskriften § 9 skal fylkesmennene blant annet gjøre en nærmere vurdering av det enkelte områdets betydning som beitemark, skadenes omfang og utvikling, potensialet for fremtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Fylkesmannen anser at kjent skadeomfang foreløpig er begrenset, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c. Det foreligger imidlertid et vesentlig skadepotensial siden det er sluppet et betydelig antall dyr på utmarksbeite i område og siden det er funnet ferskt kadaver og sportegn. Potensialet for skade ble vurdert forsterket gjennom at det også i 2018 var store tap til bjørn i nærliggende beiteområde.

Ettersom det er midt i beitesesongen vil det være få forebyggende tiltak som kan forventes å ha god effekt dersom det kommer bjørn inn i beiteområder og forårsaker tap. Erfaringer fra tidligere år viser at tapene kan bli store selv om det prioriteres ressurser til utvidet tilsyn for å forsøke å forebygge tap. Tapshistorikken i området viser at det kan bli store tap når det kommer bjørn inn i

beiteområdet. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade i dette konkrete tilfellet, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Miljødirektoratets fastsatte i vedtak av 29.05.2019 en felles kvote på fem betinga fellingstillatelser for bjørn innenfor rovviltregionene 6, 7 og 8. Resultatene fra DNA-analysene identifiserte 138 ulike brunbjørner i 2018 på landsbasis, derav 63 binner og 75 hanner. Binner ble i samsvar med tidligere DNA-undersøkelser, bare påvist i avgrensede og spesifikke geografiske områder i Finnmark, Troms, Trøndelag og Hedmark. Kjent avgang av brunbjørn i Norge i 2018 var totalt 12 brunbjørner.

Avgangen av voksen brunbjørn skjer i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Når det gjelder effekten av dette sammenholdt med andre påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen brunbjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Brunbjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Det forekommer også sporadiske påkjørsler. Det foreligger altså få andre store trusselfaktorer for arten.

Bestandssituasjonen for brunbjørn har vært relativt stabil det siste tiåret. Antallet beregnede ynglinger av brunbjørn i 2018 er det høyeste registrerte siden DNA ble tatt i bruk som overvåkningmetode i 2009. Fylkesmannen påpeker i denne sammenheng at bestanden av brunbjørn fortsatt ligger under det fastsatte bestandsmålet for Norge og at region 7 er under det regionale måltallet som er satt for regionen. Dette er absolutt utfordrende med tanke på anvendelsen av skadefelling på generelt grunnlag. Det er registrert svært få bjørner i Nordland de siste årene, og uttak av bjørn er uheldig med tanke på å oppnå bestandsmålet i regionen.

Skadefelling er et viktig virkemiddel for å stanse og forebygge skader på husdyr og for å dempe konflikter. Fylkesmannen har vurdert skadeomfanget som lite og skadepotensialet som forholdsvis stort, samtidig som at en her ut fra at det er så ferske spor og kadaver anser muligheten for at riktig skadegjørende individ som blir tatt som stor. Vi vurderer ikke at iverksettelsen av skadefelling innenfor angitt kvote, og i nærmere avgrenset geografiske område og tidsrom, vil sette brunbjørnebestandens overlevelse i fare. Evt. uttak av det som sannsynligvis er hannbjørn vil ikke i seg selv medføre at forvaltningsmålet, jf. nml. § 5, for arten ikke oppnås. Måloppnåelsen kan i en viss grad bli vanskeligere eller forsinket. Fylkesmannen har i denne sammenheng vektlagt at det sannsynligvis ikke vil være snakk om felling av binne. Det er satt som vilkår at binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen (se vilkår nr. 4).

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadenes omfang og utvikling, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende bjørnen, og det gis fellingstillatelse på én brunbjørn i dette området. I vurderingen av skadefellingskvoter og om det finnes andre tilfredsstillende løsninger har Fylkesmannen også lagt vekt på hensynet til næringsutøvelse i saken, jf. nml. § 14. Videre har det faktum at tapene har skjedd i et svært begrenset område vært avgjørende for at tillatelsen blir gitt.

Konklusjon

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom bjørnen fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdet, eller tilgrensende beiteområder, finner Fylkesmannen å kunne tillate skadefelling på en – 1 – brunbjørn avgrenset til Grane kommune med utgangspunkt i påviste kadaver i Kappskardet og i tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Grane kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på bjørn, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med tilsynet i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av bjørn i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera på eldre kadaver og trakk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren i forhold til å tidlig oppdage nye skader eller tap.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundekvipasje som er trent på skadefelling av bjørn. For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Fylkesmannen viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rowiltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 70 000,-**. Maksimal døgnstøtte per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnstøtte/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rowiltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 00,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Oddlaug Knutsen (e.f.)
fung miljøvernssjef

Kjell Eivind Madsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Foreningen våre rovdyr	e-post		
Naturvernforbundet i Nordland	e-post		
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
SNO v/Vegard Pedersen	e-post		
NORDLAND POLITIDISTRIKT	Postboks 1023	8001	BODØ
NORDLAND BONDE- OG SMÅBRUKARLAG	e-post		
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn v/Steinar Røssvoll	e-post		
SNO v/Geri Heggmo	e-post		
Regional rowiltkontakt Einar Båfjellidal	e-post		
NORDLAND SAU OG GEIT	e-post		
mattilsynet region nord	e-post		

Grane kommune
Rådhuset
8680 Trofors

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Forlengelse av fellingstillatelse på bjørn i Grane kommune

Fylkesmannen viser til anmodning fra Grane kommune v/Torgar Eggen om forlengelse av fellingstillatelse på bjørn. Kommunen fikk 16. juli tillatelse til skadefelling av 1 bjørn. Tillatelsen varte til og med 23. juli.

Vedtak

Fylkesmannen forlenger fellingstillatelse på én (1) bjørn i Grane kommune fram til og med 29. juli 2019. Tillatelsen gjelder med tilhørende vilkår nederst i brevet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rowiltforskrifta § 9. Miljødirektoratet har i telefonsamtale 22. juli opplyst at kvote for betinget skadefelling av bjørn er fylt, men at direktoratet vedtar en utvidelse av kvota på ytterligere 2 dyr.

For ytterligere grunnlag viser vi til vårt brev av 16. juli 2019.

Fylkesmannens vurdering

Bakgrunnen for forlengelsen er funn av ett nytt kadaver påvist drept av bjørn i Hattfjelldal. Bjørnen ble sporet hit og det er sannsynlig at det er den samme bjørnen som har gjort skade i Grane. Videre blir det opplyst at bjørnen nå er tilbake i det samme beiteområdet hvor det ifølge rovbase er dokumentert minst 14 sau/lam drept av bjørn. I vår totalvurdering har vi lagt vekt på at området har stor betydning som beitemark og at det er fare for framtidige skader.

Bruk av hund

Vi anbefaler at det brukes hundeevipasje som er trenet på skadefelling av bjørn. For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Fylkesmannen viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder fra og med 24. juli og til og med 29. juli.
2. Tillatt område for felling er hele Grane kommune, men se også vilkår nr 3.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Binner med unger som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at binner med unger felles, skal være iverksatt.
5. Rapportering:
  - a. Kommunen skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn.
  - b. Kortfattet sluttrapport (fellingsinnsats, aktivitet av rovvilt og erfaringer med fellingsforsøket), samt krav om refusjon av utgifter sendes samlet til Fylkesmannen i Nordland snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2019.

6. Kommunen er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Fylkesmannen før fellingsforsøket starter.

Alle som deltar på fellingslaget må være kjent med dette brevets innhold. Fellingsleder er ansvarlig for å gjøre brevet kjent for fellingslaget, samt å kontrollere at deltagerne har avlagt storviltprøve og er registrert i Jegerregisteret. Det bør være et begrenset antall deltagere av gangen, slik at man får et hensiktsmessig fellingsforsøk.

7. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Ved felling av bjørn skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt. Ved skadefellingsforsøk på bjørn ønsker Fylkesmannen å understreke viktigheten av at fellingsforsøket avsluttes i riktig tid før mørkets frembrudd (min. to timer). Dette for å sikre god nok tid til eventuelle skuddplassundersøkelser eller ettersøk dersom dette blir nødvendig.
8. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og Statens naturoppsyn. Hos Fylkesmannen kan det på dagtid gis beskjed på telefon 75 53 15 00 og etter arbeidstid på Fylkesmannens vakttelefon 478 29 091. Den som feller dyr skal fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Fylkesmannen.
9. Dersom rovvilt skadeskytes, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Ved skadeskyting skal skytter uten opphold underrette Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

10. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
11. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning i Trondheim. Instruks for ivaretagelse av døde rovdyr kan lastes ned på rovdatas nettside (www.rovdata.no), under Instrukser.
12. Fylkesmannen i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreningen Våre Rovdyr

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre v/ nasjonalparkforvalter

Mattilsynet

Miljødirektoratet

Nordland bonde- og småbrukarlag

Nordland Bondelag

Nordland politidistrikt

Nordland Reindriftssamers Fylkeslag

Nordland Sau og Geit

Norges Naturvernforbund – Nordland

Statens naturoppsyn

Statskog Fjelltjenesten

EINAR BÅFJELLDAL
Båfjelldal
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Tilsagn om midler til kortvarig intensivt tilsyn - Einar Båfjelldal - Grane

Fylkesmannen viser til søknad og telefonsamtale 17.07 2019. Du fikk da muntlig tilsagn om kr 10 000,- til ekstraordinært tilsyn av sau. Dette brevet er en skriftlig bekreftelse på muntlig gitt tilsagn.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til Einar Båfjelldal. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i beiteområdet til Båfjelldal i perioden 17. juli – 27. juli 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.

(...)

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Det er så langt i år funnet 20 døde sau/lam som er tatt av bjørn i din besetning.

Konklusjon

Med bakgrunn i opplysninger om manglende tap av sau og lam, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å godtgjøre økt egeninnsats eller innleid hjelp. Vi anbefaler at det fortrinnsvis går tilsyn med godkjent kadavehundekvipasje.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i søknadssenteret innen 1. august. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til: Grane kommune
Mattilsynet

HELGELAND LANDBRUKSTJENESTER SA
Sjøgata 16
8656 MOSJØEN
Att. Grane sau og geit v/ PO Wika

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2019 - Helgeland landbrukstjenester

Fylkesmannen viser til søknad av 19.07 2019.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til Helgeland Landbrukstjenester. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i beiteområdet Båfjell/Kappfjell i perioden 19. juli - 29. juli 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.

(...)

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Det er så langt i år funnet 14 sau/lam som er dokumentert tatt av bjørn og 1 lam som er dokumentert tatt av gaupe i Grane denne beitesesongen. Dette er tall hentet fra Rovbase pr 24.07.2019.

Konklusjon

Med bakgrunn i opplysninger om manglende tap av sau og lam, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å godtgjøre økt egeninnsats eller innleid hjelp. Vi anbefaler at det fortrinnsvis går tilsyn med godkjent kadaverhundekvipasje.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i søknadssenteret innen 1. august. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til: Grane kommune
Mattilsynet

OLE REIDAR DAVIDSEN
Røssåaur
8646 KORGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2019 - sau - Mula Gård

Fylkesmannen viser til søknad av 23.07 2019.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til Ole Reidar Davidsen. Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i beiteområdet Vesterfjellet i perioden 23. juli - 02.august.2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.*

(...)

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Det er så langt i år funnet 6 sau/lam som er dokumentert tatt av jerv og 1 lam som har ukjent skadevolder. Alle er funnet mellom 19. – 22. juli.

Konklusjon

Med bakgrunn i opplysninger om manglende tap av sau og lam, vurderer vi at det er grunnlag for å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å godtgjøre økt egeninnsats eller innleid hjelp. Vi anbefaler at det fortrinnsvis går tilsyn med godkjent kadaverhundekvipasje.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i søknadssenteret innen 1. august. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til: Hemnes kommune
Mattilsynet

EINAR BÅFJELLDAL
Båfjelldal
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Tilsagn om midler til akutte tiltak mot rovviltskader - sau - Einar Båfjelldal/Ronny Haustreis - Grane

Fylkesmannen viser til søknad av 26.07 2019 om midler til akutte tiltak mot rovviltskader. Bakgrunnen for søknaden er store tap av sau til bjørn i Kappskardet fra midten av juli. Brukerne mener det er behov for intensivt tilsyn så lenge skadegjørende bjørn ikke er felt, eller beviselig er ute av beiteområdet.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til Einar Båfjelldal og Ronny Haustreis i Grane . Midlene skal gå til ekstraordinært tilsyn av sau i beiteområdet Kappskardet/Båfjellet i perioden 27. juli – 5. august 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernnavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.

(...)

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Einar Båfjelldal fikk innvilget midler til tilsyn den 17.07.19 på grunn av store tap til bjørn. Den 16. juli ble det gitt fellingstillatelse på 1 bjørn i Grane. Bjørnen ble ikke felt, og den 23 ble det gitt forlengelse av fellingstillatelsen. Tillatelsen varte til og med 29. juli. Under denne perioden har det ikke vært funnet flere kadaver, og det har ikke vært nye observasjoner av bjørnen på viltkamera som er satt opp flere steder.

Konklusjon

Med bakgrunn i tap av sau og lam tidligere i sommer, og fare for at bjørnen igjen kan komme inn i samme beiteområde, vurderer vi at det er grunnlag for å gi ytterligere tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn. Det er søkt om kr 15.000,-, men på grunn av at det er under 1500 dyr på beite i området, er det innvilget kr 10.000,- (se forvaltningsplanen).

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å godtgjøre økt egeninnsats eller innleid hjelp. Vi anbefaler at det fortrinnsvis går tilsyn med godkjent kadaverhundekvipasje.
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i søknadssenteret innen 15. august. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av

Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Grane kommune
Mattilsynet

Håfjell sankelag
Storkroken - E6 171
8540 BALLANGEN
Att. Frank Arntsen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2019 - Sau - Håfjell sankelag

Fylkesmannen viser til elektronisk søknad av 31.07.2019 fra Håfjell sankelag om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn på grunn av tap av sau til gaupe.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til Håfjell sankelag i Ballangen kommune for perioden 31. juli – 10. august 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- *Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)*
- *Standard satser:*

- Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15.000,- for en 10 dagers periode
- Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10.000,- for en 10 dagers periode
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Ifølge Rovbase per 31. juli er det påvist 3 lam tatt av gaupe i Håfjell sankelag i år. Siste påviste tap til gaupe var 26. juli 2019. Med bakgrunn i årets dokumenterte tap og tapsomfanget i området de siste årene, vurderer vi at det er riktig å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynsliste som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. september. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens og /eller reindriftslovens bestemmelser for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Ballangen kommune
Mattilsynet

VIDAR ANDRE JOHANSEN
Bøstrand-FV819 145
8540 BALLANGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunn Karstensen, 75 53 16 70

Tilsagn om midler til akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader 2019 - sau - Vidar Andre Johansen

Fylkesmannen viser til elektronisk søknad av 07.08.2019 om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn. Vi viser også til telefonsamtale med Vidar Andre Johansen samme dag, hvor det ble opplyst at bruker mangler lam og at det var stor uro i beiteområdet. I nabobesetningene er det dokumentert 3 tap til gaupe de siste ukene.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med oppgitte vilkår tilsagn om akuttmidler på kr 10 000,- til Vidar Andre Johansen i Ballangen kommune for perioden 07. - 17. august 2019.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland står bl.a. følgende om akutte tapssituasjoner: «Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeiere oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernavdeling når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt.

Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- *Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområdet vil være av betydning.*
- *Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut i fra søyenes kodemerking,*
- *Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Om ekstraordinært tilsyn av sau er det i forvaltningsplanen gitt følgende føringer:

«Standard vilkår knyttet til tilskudd til ekstraordinært tilsyn:

- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Standard satser:
  - Sauetall over 1500 dyr: Inntil kr 15.000,- for en 10 dagers periode
  - Sauetall under 1500 dyr: Inntil kr 10.000,- for en 10 dagers periode
- Kvitteringer på direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell kan dekkes.

I områder hvor det de siste årene har vært betydelige tap pga. rovvilt, er det ved registrerte tap aktuelt å innvilge midler til tilsyn selv om kriteriene for en akutt skadesituasjon ikke er oppfylt. Spesielt gjelder dette utenfor prioriterte rovviltområder.»

Ifølge Rovbase er det per 12. august påvist 3 lam tatt av gaupe i Håfjell i Ballangen kommune i år. Siste påviste tap til gaupe var 26. juli 2019. Med bakgrunn i årets dokumenterte tap og tapsomfanget i området de siste årene, vurderer vi at det er riktig å gi tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn.

Vilkår for tilskuddet

- Tilskuddet skal brukes til ekstraordinært tilsyn i tillegg til det normale tilsynet som beitebruker skal gjennomføre i henhold til dyrevelferdsloven.
- Midlene kan brukes til å dekke direkte utlegg samt leie av tilsynspersonell. Dersom tilskuddet skal dekke ekstraordinært tilsyn som utføres av beitebrukerne selv, må det sammen med rapporten sendes inn tilsynslistene som viser både ordinært tilsyn og ekstraordinært tilsyn.
- Midlene skal brukes til tilsyn utenfor normal arbeidstid (08.00-16.00)
- Tilskuddsmottaker skal umiddelbart underrette Fylkesmannen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig) ikke lar seg gjennomføre.
- Rapportering skal skje i [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. september. Det skal føres regnskap som skal sendes inn sammen med rapporten. Det skal legges ved kopi av bilag for de faktiske utgiftene knyttet til det utførte tiltaket, med betalingsbekreftelse i form av bankutskrift, dokumentasjon fra regnskapskontor eller lignende.
- Dersom rapporteringsfristen ikke overholdes, kan tilsagnet bortfalle. Manglende rapportering kan videre føre til avslag på framtidige søknader om FKT-tiltak.
- Det er krav om at drift og hold av produksjonsdyr er i samsvar med dyrevelferdslovens for at tilskudd skal kunne gis.
- Tiltaket skal være innenfor annet gjeldende relevant regelverk.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. For søkere som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, skal kostnadene med tiltaket beregnes uten MVA.

Tilbakebetaling

Brudd på fastsatte vilkår kan resultere i at tilskuddet ikke blir utbetalt, eller at hele eller deler av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Videre kan beløpet kreves tilbakebetalt dersom søker har mottatt tilskudd i strid med redelighet og god tro. Utbetalt tilskudd kan også kreves tilbakebetalt dersom søker uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side, og søker burde ha forstått dette.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til

Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Ballangen kommune
Mattilsynet

Hemnes kommune
Sentrumsveien 1
8646 Korgen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner

Fylkesmannen viser til søknad av 26. juli 2019 fra Hemnes kommune om tillatelse til skadefelling av jerv på grunn av tap av sau i nordre del av Korgfjellet på grensa mellom Hemnes og Vefsn kommuner. Vi vurderte da at det ikke var grunnlag for å iverksette fellingsforsøk siden det ikke var påvist ferske tap til jerv. Etter dialog med kommunen avventet vi derfor med å behandle søknaden. På kvelden den 10. august ble Fylkesmannen kontaktet av Statens naturoppsyn om at det var funnet nye jervedrepte sau i det samme området, og at beitebrukerne ønsket at det ble iverksatt fellingsforsøk. Fylkesmannen ga per telefon til Jon Arne Leirvik i Hemnes kommune kl 21:15 samme dag tillatelse til skadefelling av jerv. Det ble også sendt e-post til kommunen med vilkår for tillatelsen. Dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tillatelse.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rowiltforskrifta § 9, tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingsområdet er avgrenset til nordre del av Korgfjellet, med følgende grenser i samsvar med søknad og kartskisse fra kommunen: Nord for gamle E6 over Korgfjellet, videre fylkesveien som går til Elsfjord, videre strandlinjen fra Elsfjord til Røssågas utløp, og følger Røssåga opp til Korgen.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv i tidsrommet **10. august til og med 25. august 2019**.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Rapportering:
  - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn, gjerne per SMS til vakttelefon 47829091.

- b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
  - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2019 sende inn krav om refusjon av utgifter til Fylkesmannen i Nordland per e-post eller post.
5. Hemnes kommune er ansvarlig for å oppnevne deltakere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Fylkesmannen før fellingsforsøket starter.

Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst.
7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og Statens naturoppsyn. Hos Fylkesmannen kan det på dagtid gis beskjed på telefon 75 53 15 00 og etter arbeidstid på Fylkesmannens vakttelefon 478 29 091.
8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
10. Felt rovvilt skal fremvises for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, [i henhold til instruks](#), og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Fylkesmannen.

Rovvilt som blir felt på skadefelling er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal tas vare på slik at dyrets verdi bevares. Frakt og oppbevaring avklares med Fylkesmannen.

11. Fylkesmannen i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9.

Rovviltnemnda for region 7 – Nordland, har i vedtak av 29.05.2019 fastsatt en kvote på fire betinga

fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

2.3.5 *I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokken kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

2.3.6 *Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.*

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

I følge Rovbase er det i perioden 19. juli – 13. august påvist 12 sau drept av jerv i det aktuelle området. Seks av disse er funnet den siste uka. Det er også funnet et betydelig antall kadaver med ukjent/usikker dødsårsak. Videre opplyser en beitebruker at det mangler mange dyr og at det observeres mye ravn og ørn i området.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises

til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Jervebestanden i fylket har svingt omkring bestandsmålet de siste årene. I 2018 ble det registrert 11 ynglinger. Foreløpige tall for 2019 viser også 11 ynglinger.

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som prioritert beiteområde for sau, hvor det skal være en lav terskel for å tillate skadefelling. Fylkesmannen legger til grunn at Rovviltnemnda i Nordland med sin geografiske differensiering har forsøkt å ivareta hensynene i naturmangfoldloven § 12. Vi vil imidlertid påpeke at de definerte sonene for yngling av jerv er svært små sett i forhold til bestandsmålet og sonene stemmer i liten grad overens med historisk utbredelse for jerv i fylket. Dette gjør at det blir vanskelig å bruke planen som forvaltningsverktøy for jerv siden det er urealistisk at bestandsmålet kan oppnås innenfor de definerte sonene. Dette skaper ikke nødvendig forutsigbarhet for beitebrukerne, øker konfliktnivået og gjør den praktiske forvaltningen av rovdyr i Nordland svært utfordrende.

Etter naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav b) bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vurderingen av dette beror på flere forhold, bl.a. ut fra hvilken grense (kvote) som er satt for uttaket og hvilke andre trusselfaktorer bestanden er utsatt for. Vi legger til grunn Rovviltnemndas ramme for skadefelling av jerv, og at skadefelling innenfor denne rammen ikke vil sette jervebestandens overlevelse i fare.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er høy dødelighet blant jervunger det første året, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Utover enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av voksen jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

«Føre-var prinsippet» i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Ifølge kommunen slippes det årlig om lag 2500 sau og lam på utmarksbeite i dette området. Fylkesmannen legger til grunn at området har stor betydning som beitemark, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a.

Fylkesmannen anser at kjent skadeomfang er betydelig, jf. § 9 annet ledd bokstavene b og c, og at det er potensiale for ytterligere tap siden det er sluppet et betydelig antall dyr på utmarksbeite i område og siden det er funnet forholdsvis ferske kadaver som sannsynliggjør at den skadevoldende jerven kan befinne seg i området.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadenes omfang og utvikling, anser Fylkesmannen at det er grunnlag for å iverksette fellingsforsøk på den skadevoldende jerven.

Ved vurdering av skadefelling skal det også legges vekt på muligheten for å gjennomføre andre forebyggende tiltak, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det er iverksatt ekstraordinært tilsyn i området med økonomisk støtte fra Fylkesmannen. Tidlig nedsanking av sau i områder med tap til jerv er et effektivt tapsforebyggende tiltak. Dersom tapene fortsetter anbefaler vi at beitebrukere i området sanker sauen ned tidligere enn normal sankedato. Det er mulig å søke Fylkesmannen om tilskudd til sankehjelp og fôrkompensasjon.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg i det aktuelle området, finner Fylkesmannen å kunne tillate skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Hemnes kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Veiledning til gjennomføring av fellingsforsøk

På Miljødirektoratets nettsider kan man laste ned en ny veileder for skadefelling av rovvilt. Denne tar for seg lovverket som gjelder ved felling, forklarer ulike aktørers roller og ansvar, og hvilke metoder som kan brukes i fellingsforsøk. <https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2019/juni-2019/rovdyr-tilrettelegger-for-lokale-fellingslag/>.

Det er vanskelig å lykkes med skadefelling på jerv, og det er viktig at fellingslaget disponerer ressursene til situasjoner hvor det er en reell sjanse for å lykkes. God samhandling med tilsynet i området er viktig, bl.a. slik at fellingsforsøk kan prioriteres til ferske kadaver eller ferske observasjoner av jerv i skadeområdet.

Ved gamle observasjoner, det vil si observasjoner som er eldre enn ett døgn, så bør innsatsen reduseres betydelig for å spare personressurser og ressurser generelt. Hvis det går mer enn ett døgn uten nye skader eller observasjoner bør det vurderes å gå inn i en beredskapsfase og avvente ytterligere fellingsforsøk inntil nye skader/ observasjoner foreligger, gjerne med bruk av viltkamera på kadaver og tråkk hvor man erfarer at rovdyr går. I en slik beredskapsfase vil dyreeiers/beitelagets tilsyn med dyrene være den kritiske suksessfaktoren i forhold til å tidlig oppdage nye skader eller tap.

Bruk av hund

For de tilfeller der det vurderes bruk av løs hund under felling, vises det til at unntak fra sikringsreglene i hundeloven kan gis av kommunen, jf. hundeloven § 9e. Fellingslaget er selv ansvarlig for å innhente slik tillatelse hos kommunen. Fylkesmannen viser også til at løs hund i områder med husdyr/rein krever spesiell aktsomhet fra brukeren, for å unngå skade/ jaging av beitedyr. Vi viser i den sammenheng til hundeloven § 3 og 7.

Bruk av løs, på drevet halsende hunder er ikke tillatt, jf. viltlovens § 23.

Økonomiske rammer for fellingstillatelsen

Deltakere på kommunalt skadefellingslag vil motta godtgjøring for fellingsforsøket i samsvar med rovviltforskriften § 9a. Budsjettrammen skal sikre at deltakerne kan få godtgjøring i den perioden det er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan føre til felling av riktig individ. Fellingsleder har fortsatt ansvaret for å avslutte fellingsforsøket når skadefellingsperioden er over eller det ikke lenger er sannsynlig at skadefellingsforsøket kan lykkes.

Det fastsettes ramme for utbetaling av godtgjøring på **inntil kr 70 000,-**. Maksimal døgnstøtte per jeger er kr 1600,-. For personell som deltar få timer i løpet av et døgn, benyttes timesats 1600 / 7,5 timer = 213,-. I tillegg til døgnstøtte/timesats, skal det beregnes feriepenger og arbeidsgiveravgift som også dekkes innenfor den fastsatte rammen.

Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt eller beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen.

Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rowiltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Videre fastsettes det en ramme på **inntil kr 30 00,-** til dekning av direkte og dokumenterte kostnader utenom godtgjøring, jf. forskriften § 9. Dette gjelder for eksempel kjøreutgifter for bil, snøscooter, båt, nødvendig overnatting etc.

De økonomiske rammene er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter/timelister fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter mottatt krav fra kommunen tilskudd til dekning av utbetalt godtgjøring og dekning av direkte utgifter innenfor fastsatte rammer.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Politidistrikt
Nordland Reindriftssamer
Nordland Sau og Geit
Statens naturoppsyn
Statskog Fjelltjenesten
Vefsn kommune

Hemnes kommune
Sentrumsveien 1
8646 Korgen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Utvidelse av område for skadefelling av jerv - Hemnes og Vefsn kommuner

Fylkesmannen viser til vårt brev av 15. august 2019 med tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner i perioden 10. - 25. august 2019.

Etter dialog med SNO v/ Runar Valla på kvelden den 15. august om funn av nytt kadaver påvist drept av jerv nært grensen for gjeldende fellingsområde, endrer Fylkesmannen grensene for fellingsområde. Fellingsleder og SNO ble informert om dette samme kveld per telefon og e-post. Dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av endringen av fellingsområde.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland viser til vårt brev av 15. august 2019 hvor vi med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskriften § 9, ga tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår om områdeavgrensning (vilkår nr. 1) endres til følgende:

«Fellingstillatelsen gjelder innenfor hele Hemnes og Vefsn kommuner, men fellingsforsøk skal rettes mot gjeldende skadesituasjon på Korgfjellet. Se også vilkår nr 3.»

Øvrige vilkår gjelder uforandret.

Bakgrunn og begrunnelse

Bakgrunnen for utvidelse av fellingsområde er funn av påvist jervedrept sau nært opprinnelig grense. For å få til et hensiktsmessig fellingsforsøk vurderer vi at det er riktig å utvide fellingsområdet.

For ytterligere bakgrunn og begrunnelse for fellingstillatelsen viser vi til vårt brev av 15. august 2019.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Politidistrikt
Nordland Reindriftssamer
Nordland Sau og Geit
Statens naturoppsyn
Statskog Fjelltjenesten
Vefsn kommune

EINAR BÅFJELLDAL

Båfjelldal

8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til tidlig nedsanking - Einar Båfjelldal - Grane

Fylkesmannen viser til din søknad datert 17. august 2019 om tilskudd til akutt tidlig sanking av sau på grunn av rovvilttap.

Vedtak

Einar Båfjelldal gis tilsagn om inntil kr 51 030,- til førkompensasjon i forbindelse med tidlig nedsanking av sau fra og med 20. august til og med 15. september, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 5 400,- til sankehjelp for sau sanket ned før 1. september.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har i 2019 en ramme på 8 millioner kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak ved rovviltskader. En del av disse midlene er avsatt til tiltak i akutte tapssituasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til tidlig sanking av sau, førkompensasjon og sankehjelp. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte tapssituasjoner.

Inneværende beitesesong er det ifølge Rovbase funnet 16 sau påvist drept av bjørn i Grane kommune. 15 av disse tilhørende Einar Båfjelldal, funnet i perioden 16. – 21. juli. Fylkesmannen ga tillatelse til skadefelling av bjørn i Båfjelldals beiteområde i to perioder i juli, den siste med varighet til 29. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle bjørn. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn av sau til i området.

Selv om det er en måned siden siste påviste tap til bjørn i området, ønsker Båfjelldal nå å sanke sauen tidligere enn normalt. Dette på grunn av at tapsomfanget i besetningen allerede er svært stort, og sanking vil være det sikreste tiltaket for å forebygge evt. ytterligere tap til bjørn eller annet rovvilt i den siste delen av beitesesongen. Erfaringer fra tidligere år med bjørn i nærliggende området viser at det kan oppstå betydelige tap seint i beitesesongen.

Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt overfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sanking er et tiltak med direkte tapsreduserende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 første ledd. NIBIO har utarbeidet standard for tidlig nedsanking av sau, siste versjon nr. 14.05.07. Der står det om akutt tidlig nedsanking:

«Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndigheten i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlige i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom.»

Med bakgrunn i antallet påviste tap til bjørn i besetningen, og beitebrukers opplysninger om tapsomfanget, vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sanking for å forebygge ytterligere tap i siste del av beitesesongen. Det er viktig at hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom. Dette innebærer at tilskuddsmottaker må sørge for å ha tilgjengelig tilstrekkelig med ressurser for å få til en rask og effektiv sanking.

For at den tapsforebyggende effekten av tidlig sanking skal bli best mulig vil vi anbefale at alle besetninger innen samme beiteområde gjennomfører tiltaket. Den aktuelle besetningen grenser mot tre andre besetninger i Grane; to i nord og en i øst. Vi vurderer at det er riktig å innvilge søknaden fra Båfjelldal med bakgrunn i at denne besetningen beiter i et forholdsvis avgrenset område, med lite innblanding med nabobesetningene. Vi legger vekt på at kjent tapsomfang til bjørn i all hovedsak er funnet i Båfjelldals besetning. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det har vært, og kan oppstå evt. ytterligere tap til bjørn også i tilgrensende besetninger. Vi vil derfor orientere tilgrensende beitebrukere om at det etter søknad kan være aktuelt å innvilge tilskudd til tidlig sanking også i disse besetningene.

Beregning av tilskudd ved tidlig nedsanking

Satsen for fôr kompensasjon er kr 7,- per dyr og dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Einar Båfjelldal i Grane kommune. Ifølge søknaden er det antatt at 270 dyr fortsatt er i live og skal sankes.

Antall dager med fôrtilskudd, perioden 20. august – 15. september: 27 dager.

Beregning av maksimalt fôrtilskudd blir da:

$$(270 \text{ dyr} \times 27 \text{ dager}) = 7290 \text{ dyr-dager.}$$

$$7290 \text{ dyr-dager} \times \text{kr } 7,- = \text{kr } 51\,030,-.$$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket ned før 1. september. Maksimalt 270 dyr x kr 20,- = kr 5 400,-.

Vilkår

1. Det skal føres en nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagte skjema.

2. Tidlig nedsanking skal gjennomføres i overensstemmelse med gjeldende standard for tidlig nedsanking, versjon 14.05.07. Se standard her: <http://hdl.handle.net/11250/2584827>.

Rapportering

Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssenter senest 1. november 2019. Dersom rapporteringsfrist ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskudd utbetales etter at rapport er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet førkompensasjon og sankehjelp vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,
21. august: 55 sau/lam nede,
22. august: 60 sau/lam nede,
osv.

Dersom dyr er sendt til slakt før 15. september, skal det føres dato for dette og antall dyr.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til ikke å utbetale, eller å kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Grane kommune
Mattilsynet
Statens naturoppsyn

VESTERFJELLET BEITELAG
c/o Oddrun Kyllingmo Kyllingmoen
8646 KORGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til tidlig sankning av sau 2019 - Vesterfjellet beitelag - Hemnes

Fylkesmannen viser til deres søknad datert 21. august 2019 om tilskudd til akutt tidlig sankning av sau på grunn av rovvilttap.

Vedtak

Vesterfjellet beitelag gis tilsagn om inntil kr 604 240,- til førkompensasjon i forbindelse med tidlig nedsanking av sau fra og med 21. august til og med 15. september, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 66 400,- til sankehjelp for sau sanket ned før 1. september.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har i 2019 en ramme på 8 millioner kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak ved rovviltskader. En del av disse midlene er avsatt til tiltak i akutte tapssituasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til tidlig sankning av sau, førkompensasjon og sankehjelp. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte tapssituasjoner.

Inneværende beitesesong er det per 21. august funnet 62 kadaver på Korgfjellet nord for gamle E6. Av disse er 21 påvist drept av jerv, funnet i perioden 19. juli til 21. august. Fylkesmannen har gitt tillatelse til skadefelling av jerv i det aktuelle beiteområdet for perioden 10.-25. august. Fellingslaget har så langt ikke lyktes med å felle jerv. Vi har også gitt tilskudd til utvidet tilsyn i området.

Situasjonen i Vesterfjellet må anses som akutt og vedvarende. Skadefelling av jerv på barmark er svært krevende, og erfaring viser at man sjelden lykkes. Tidlig sankning har vist seg å ha god forebyggende effekt overfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sankning er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 første ledd. NIBIO har utarbeidet standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndigheten i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlige i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom.»

Med bakgrunn i antallet påviste tap til jerv i beiteområdet vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sanking for å forebygge ytterligere tap i siste del av beitesesongen. Søknaden omfatter samtlige besetninger i beitelaget. For at tiltaket skal ha best mulig effekt bør særlig sau i de mest utsatte delene av beiteområdet sankes ned så raskt og effektivt som mulig. Dette innebærer at tilskuddsmottaker må sørge for å ha tilgjengelig tilstrekkelig med ressurser for å få til en rask og effektiv sanking. Det er også viktig å være oppmerksom på faren for skadeforskyvende effekt i mer rolige deler av beiteområdet, og tilsagnet omfatter derfor all sau i beitelaget.

Beregning av tilskudd ved tidlig nedsanking

Satsen for førkompensasjon er kr 7,- per dyr og dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter samtlige besetninger i Vesterfjellet beitelag. Disse beiter i Vesterfjellet i Hemnes kommune og Elsfjordmarka i Vefsn kommune. I søknaden er opplyst at det skal sankes til sammen 3320 sau og lam.

Antall dager med førtilskudd, perioden 21. august – 15. september: 26 dager.

Beregning av maksimalt førtilskudd blir da:

$$(3320 \text{ dyr} \times 26 \text{ dager}) = 86\,320 \text{ dyr-dager.}$$

$$86\,320 \text{ dyr-dager} \times \text{kr } 7,- = \text{kr } 604\,240,-.$$

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket ned før 1. september. Maksimalt 3320 dyr x kr 20,- = kr 66 400,-.

Vilkår

1. Det skal føres en nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagte skjema.
2. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadssenter senest 1. november 2019. Dersom rapporteringsfrist ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskudd utbetales etter at rapport er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet førkompensasjon og sankehjelp vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,
21. august: 55 sau/lam nede,
22. august: 60 sau/lam nede,
osv.

Dersom dyr er sendt til slakt før 15. september, skal det føres dato for dette og antall dyr.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til ikke å utbetale, eller å kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Skjema tidlig nedsanking

Kopi per e-post:

Hemnes kommune
Mattilsynet
Statens naturoppsyn
Vefsn kommune

RONNY HAUSTREIS

Bogfjellmo

8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til tidlig nedsanking av sau - Ronny Haustreis - Grane

Fylkesmannen viser til din søknad datert 25. august 2019 om tilskudd til akutt tidlig sanking av sau på grunn av rovvilttap. Vi viser også til telefonsamtale med deg 23. august hvor søknaden ble fremmet muntlig.

Vedtak

Ronny Haustreis gis tilsagn om inntil kr 91 728,- til fôrkompensasjon i forbindelse med tidlig nedsanking av sau fra og med 23. august til og med 15. september, jf. beregningene i dette brevet. Videre gis det tilsagn om inntil kr 10 920,- til sankehjelp for sau sanket ned før 1. september.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har i 2019 en ramme på 8 millioner kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak ved rovviltskader. En del av disse midlene er avsatt til tiltak i akutte tapssituasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til tidlig sanking av sau, fôrkompensasjon og sankehjelp. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte tapssituasjoner.

Inneværende beitesesong er det ifølge Rovbase funnet 16 sau påvist drept av bjørn i Grane kommune, samtlige i tilgrensende besetninger til Haustreis i perioden 16. – 21. juli. Det er også funnet flere kadaver med ukjent dødsårsak i området, hvorav to i Haustreis sin besetning. Fylkesmannen ga tillatelse til skadefelling av bjørn i dette beiteområdet i to perioder i juli, den siste med varighet til 29. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle bjørn. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn av sau til i området.

Selv om det er mer enn en måned siden siste påviste tap til bjørn i området, søker Haustreis om tilskudd til tidlig sanking. Han opplyser å ha startet sankinga på grunn av rovviltssituasjonen i området.

Erfaringer fra tidligere år med bjørn i nærliggende området viser at det kan oppstå betydelige tap seint i beitesesongen. Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt overfor flere av de store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sanking er et tiltak med direkte tapsreduserende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 første ledd. NIBIO har utarbeidet standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking:

«Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndigheten i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlige i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom.»

Med bakgrunn i antallet påviste tap til bjørn i ei nabobesetning vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sanking for å forebygge ytterligere tap i siste del av beitesesongen. For at tiltaket skal ha best mulig tapsforebyggende effekt er det viktig at hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom. Dette innebærer at tilskuddsmottaker må sørge for å ha tilgjengelig tilstrekkelig med ressurser for å få til en rask og effektiv sanking.

Fylkesmannen har fra før gitt midler til tidlig sanking av besetningen som har hatt hovedtyngden av påviste tap til bjørn i sommer. I den forbindelse gikk vi ut med en anbefaling til øvrige besetninger om tidlig sanking, blant annet til Haustreis. Dette fordi det kan ikke utelukkes at det har vært, og kan oppstå evt. ytterligere tap til bjørn også i tilgrensende besetninger selv om det ikke er funnet påviste tap.

Beregning av tilskudd ved tidlig nedsanking

Satsen for fôrkompensasjon er kr 7,- per dyr og dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Ronny Haustreis i Grane kommune. Ifølge søknaden er det opplyst at 546 dyr skal sankes.

Antall dager med fôrtilskudd, perioden 23. august – 15. september: 24 dager.

Beregning av maksimalt fôrtilskudd blir da:

$(546 \text{ dyr} \times 24 \text{ dager}) = 13104 \text{ dyr-dager}$.

$13104 \text{ dyr-dager} \times \text{kr } 7,- = \text{kr } 91\,728,-$.

Videre gis det tilskudd til sankehjelp på kr 20,- per sau og lam som er sanket ned før 1. september. Maksimalt $546 \text{ dyr} \times \text{kr } 20,- = \text{kr } 10\,920,-$.

Vilkår

1. Det skal føres en nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagte skjema.
2. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadscenter senest 1. november 2019. Dersom rapporteringsfrist ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskudd utbetales etter at rapport er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet førkompensasjon og sankehjelp vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:

Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,
21. august: 55 sau/lam nede,
22. august: 60 sau/lam nede,
osv.

Dersom dyr er sendt til slakt før 15. september, skal det føres dato for dette og antall dyr.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til ikke å utbetale, eller å kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Grane kommune
Mattilsynet
Statens naturoppsyn

Vedlegg:

1 Skjema tidlig nedsanking

Hemnes kommune
Sentrumsveien 1
8646 Korgen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Forlengelse av tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner

Fylkesmannen viser til vårt brev av 15. august 2019 med tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner i perioden 10. - 25. august 2019, og til vårt brev av 16. august om utvidelse av fellingsområde for denne tillatelsen. Videre viser vi til telefonsamtale med Jon Arne Leirvik i Hemnes kommune den 24. august med forespørsel om forlengelse av fellingstillatelsen. Fylkesmannen informerte kommunen per e-post den 25. august om at fellingstillatelsen ble forlenget. Dette brevet må ansees som et formelt vedtaksbrev av gitt tillatelse.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9, tillatelse til skadefelling av én (1) jerv i deler av Hemnes og Vefsn kommuner innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder innenfor hele Hemnes og Vefsn kommuner, men fellingsforsøk skal rettes mot gjeldende skadesituasjon på Korgfjellet. Se også vilkår nr 3.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av én jerv i tidsrommet 26. august til og med 9. september 2019.
3. Fellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Fellingsforsøket skal derfor styres til det aktuelle tapsområdet, der tapene sist har skjedd og der de eventuelt utvikler seg videre.
4. Rapportering:
  - a. Fellingsleder skal gi en kort statusrapport minimum annethvert døgn, gjerne per SMS til vakttelefon 47829091.
  - b. Elektronisk sluttrapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringsskjema sendes i separat e-post til fellingsleder. Fellingsleder kan delegere rapporteringsansvaret til en annen person på fellingslaget.
  - c. Kommunen skal snarest mulig etter avsluttet fellingsforsøk, og senest innen 01.10.2019 sende inn krav om refusjon av utgifter til Fylkesmannen i Nordland per e-post eller post.

5. Hemnes kommune er ansvarlig for å oppnevne deltagere på fellingslaget. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer som står på lista over deltakere i fellingslaget kan delta på fellingsforsøket, og slik liste skal sendes til Fylkesmannen før fellingsforsøket starter.

Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget – jegere og hundeførere – oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14.

Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

6. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en human og sikkerhetsforsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Dersom det brukes rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. Forskrift av 22.03.02 om utøvelse av jakt og fangst. Det skal tas hensyn til lysforholdene før det blir løsnet skudd, på lik linje med utøvelse av annen jakt.
7. Felling eller forsøk på felling av rovvilt skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og Statens naturoppsyn. Hos Fylkesmannen kan det på dagtid gis beskjed på telefon 75 53 15 00 og etter arbeidstid på Fylkesmannens vakttelefon 478 29 091.
8. Dersom det løsnes skudd mot rovvilt og dyret forlater plassen, så plikter skytter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Dersom dyret vurderes skadeskutt, plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Ved skadeskyting av rovvilt skal skytter uten opphold underrette Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
10. Felt rovvilt skal fremvises for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, [i henhold til instruks](#), og skytter skal kunne påvise fellingsstedet etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Fylkesmannen.

Rovvilt som blir felt på skadefelling er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal tas vare på slik at dyrets verdi bevares. Frakt og oppbevaring avklares med Fylkesmannen.

11. Fylkesmannen i Nordland kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. Rovviltnemnda for region 7 – Nordland, har i vedtak av 29.05.2019 fastsatt en kvote på fire betinga fellingstillatelser for jerv i Nordland. Ved tidspunkt for iverksetting av denne fellingstillatelsen er det ikke felt jerv av kvota.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige

utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Region 7 (Nordland) skal ha 10 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det sagt følgende om skadefelling av jerv:

2.3.5 I blå sone er skadefelling av jerv aktuelt ved akutte skadesituasjoner. I kalvingsland for rein hvor hovedflokken kalver skal terskelen for uttak være lavere enn utenfor kalvingsland. Bestandsmålet skal så langt mulig oppnås utenfor kalvingsland i blå sone. Viktige vurderingspunkter for skadefelling av jerv i blå sone er: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. jervebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.

2.3.6 Utenfor blå sone skal det som hovedregel gis tillatelse til uttak av jerv som forventes å gjøre skade.

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for fremtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Situasjonen i Vesterfjellet må anses som akutt og vedvarende. Inneværende beitesesong er det per 27. august funnet ca. 70 kadaver på Korgfjellet nord for gamle E6. Av disse er 27 påvist drept av jerv, funnet i perioden 19. juli til 23. august. Fylkesmannen har gitt tillatelse til skadefelling av jerv i det aktuelle beiteområdet for perioden 10.-25. august. Fellingslaget har så langt ikke lyktes med å felle jerv. Vi har også gitt tilskudd til utvidet tilsyn i området. Beitelaget har fått tilsagn om midler til tidlig sanking fra 21. august. Foreløpige tall fra sankinga viser svært høye lammetap.

Med bakgrunn i omfanget av påviste tap til jerv og meldinger om store lammetap i området, samt at sankinga vil ta tid på grunn av store beiteområder og mange dyr, vurderer vi at det er riktig å forlenge skadefellingstillatelsen på jerv fram til lisensfellingsperioden starter 9. september. Vi vil imidlertid påpeke at skadefelling av jerv på barmark er svært krevende, og erfaring viser at man sjelden lykkes. Vi anbefaler derfor at ressurser i all hovedsak prioriteres til gjennomføring av en så effektiv sanking som mulig.

For ytterligere vurderinger viser vi til i vårt brev av 15. august med tillatelse til skadefelling av jerv.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg i det aktuelle området, finner Fylkesmannen å kunne tillate skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Hemnes kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Veiledning til gjennomføring av fellingsforsøk

På Miljødirektoratets nettsider kan man laste ned en ny veileder for skadefelling av rovvilt. Denne tar for seg lovverket som gjelder ved felling, forklarer ulike aktørers roller og ansvar, og hvilke metoder som kan brukes i fellingsforsøk. <https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2019/juni-2019/rovdyr-tilrettelegger-for-lokale-fellingslag/>.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven § 29 påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter underrettingen om vedtaket er kommet frem. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland,

Klagens adressat, form og innhold følger av § 32 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Politidistrikt
Nordland Reindriftssamer
Nordland Sau og Geit
Statens naturoppsyn
Statskog Fjelltjenesten
Vefsn kommune

STIG ALLAN OLSEN
Fiplingdal
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til tidlig nedsanking av sau - Stig Allan Olsen - Grane

Fylkesmannen viser til din søknad datert 3. september 2019 om tilskudd til akutt tidlig sanking av sau på grunn av rovvilttap. Vi viser også til telefonsamtale med deg 2. september hvor søknaden ble fremmet muntlig.

Vedtak

Stig Allan Olsen gis tilsagn om inntil kr 42 434,- til førkompensasjon i forbindelse med tidlig nedsanking av sau fra og med 2. september til og med 15. september, jf. beregningene i dette brevet.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta). Vi legger også vekt på føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt.

Rovviltnemnda i Nordland har i 2019 en ramme på 8 millioner kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak ved rovviltskader. En del av disse midlene er avsatt til tiltak i akutte tapssituasjoner. Dette er midler som blant annet kan brukes til tidlig sanking av sau, førkompensasjon og sankehjelp. Formålet er å forebygge videre tap til rovvilt i akutte tapssituasjoner.

Inneværende beitesesong er det ifølge Rovbase funnet 15 sau påvist drept av bjørn i Grane kommune. Én av disse i Olsen sin besetning den 1. august og resten i en tilgrensende besetning i perioden 16. – 21. juli. Det er også funnet flere kadaver med ukjent dødsårsak i området. Fylkesmannen ga tillatelse til skadefelling av bjørn i dette beiteområdet i to perioder i juli, den siste med varighet til 29. juli. Fellingslaget lyktes ikke med å felle bjørn. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn av sau til i området.

Selv om det er mer enn en måned siden siste påviste tap til bjørn i området, søker Olsen nå om tilskudd til tidlig sanking. Han opplyser å ha startet sankinga på grunn av rovviltssituasjonen i området.

Erfaringer fra tidligere år med bjørn i nærliggende området viser at det kan oppstå betydelige tap seint i beitesesongen. Tidlig sanking har vist seg å ha god forebyggende effekt overfor flere av de

store rovdyrartene dersom det oppstår akutte skadesituasjoner. I gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland er det uttalt at tiltaket primært er aktuelt ved tap til jerv eller bjørn. Tidlig sankning er et tiltak med direkte tapsreducerende effekt, jf. FKT-forskrifta § 5 andre ledd bokstav a).

For tiltak hvor nasjonale standarder er utarbeidet, skal standarden følges om ikke annet er bestemt i vedtak om tilskudd, jf. FKT-forskrifta § 5 første ledd. NIBIO har utarbeidet standard for tidlig nedsanking av sau, [siste versjon nr. 14.05.07](#). Der står det om akutt tidlig nedsanking: «Innvilgelse av tilskudd til akutt tidlig nedsanking vurderes av vedtaksmyndigheten i hvert enkelt tilfelle. Momenter som vil være vesentlige i en slik vurdering er bl.a. påvist skadeomfang i området, det aktuelle områdets skadehistorikk, skadevoldende art(er), andre tiltak aktuelle for iverksetting osv. Ved tidlig nedsanking som akutt tiltak må hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom.»

Med bakgrunn i antallet påviste tap til bjørn i ei nabobesetning vurderer vi at det er riktig å innvilge søknaden om tidlig sankning for å forebygge ytterligere tap i siste del av beitesesongen. For at tiltaket skal ha best mulig tapsforebyggende effekt er det viktig at hele besetningen sankes ned fra utmarksbeitet i løpet av et kortest mulig tidsrom. Dette innebærer at tilskuddsmottaker må sørge for å ha tilgjengelig tilstrekkelig med ressurser for å få til en rask og effektiv sankning.

Fylkesmannen har fra før gitt midler til tidlig sankning av to besetninger i området. I den forbindelse gikk vi ut med en anbefaling til øvrige besetninger om tidlig sankning, blant annet til Olsen. Dette fordi det kan ikke utelukkes at det har vært, og kan oppstå evt. ytterligere tap til bjørn også i tilgrensende besetninger selv om det ikke er funnet påviste tap.

Beregning av tilskudd ved tidlig nedsanking

Satsen for førkompensasjon er kr 7,- per dyr og dag, jf. FKT-forskrifta § 10.

Tilsagnet omfatter besetningen til Stig Allan Olsen i Grane kommune. Ifølge søknaden er det opplyst at 433 dyr skal sankes.

Antall dager med førtilskudd, perioden 2. – 15. september: 14 dager.

Beregning av maksimalt førtilskudd blir da:

$(433 \text{ dyr} \times 14 \text{ dager}) = 6062 \text{ dyr-dager}$.

$6062 \text{ dyr-dager} \times \text{kr } 7,- = \text{kr } 42\,434,-$.

Vilkår

1. Det skal føres en nøyaktig oversikt over antall dyr sanket ned per dag og evt. dyr som sendes til slakt før 15. september. Bruk gjerne vedlagte skjema.
2. Tilskuddsmottaker skal levere rapport i elektronisk søknadscenter senest 1. november 2019. Dersom rapporteringsfrist ikke blir overholdt, kan tilsagnet bortfalle.

Tilskudd utbetales etter at rapport er sendt inn. Det eksakte beløpet som skal utbetales tilknyttet førkompensasjon og sankehjelp vil bli beregnet ut fra antall dyr som har blitt sanket de ulike datoene.

Oversikten for den enkelte skal altså føres slik:
Ola Nordmann:

20. august: 50 sau/lam nede,
21. august: 55 sau/lam nede,
22. august: 60 sau/lam nede,
osv.

Dersom dyr er sendt til slakt før 15. september, skal det føres dato for dette og antall dyr.

Vi ber om at det i rapporten også framgår de praktiske erfaringene med tiltaket og evt. andre kommentarer.

Saksopplysninger

Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til ikke å utbetale, eller å kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Grane kommune
Mattilsynet
Statens naturoppsyn

Vedlegg:

1 Skjema tidlig nedsanking